

Hayat Bilgisi Dersinde Belirli Gün ve Haftaların İncelenmesi

Examining Certain Days and Weeks in Life Sciences Curriculum

Özet

Bu çalışma, Hayat Bilgisi dersi ile belirli gün ve haftalar arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Belirli gün ve haftalar, toplumların kültürel, tarihsel ve sosyal değerlerini kutlamak, anmak veya vurgulamak için ayrılmış özel zaman dilimleridir. Hayat Bilgisi dersi ise öğrencilerin toplumsal sorumluluklar, etik değerler ve bireysel farkındalıklarını geliştirmeyi amaçlayan bir derstir. Bu iki kavram arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır çünkü belirli gün ve haftalar, öğrencilerin bu değerleri öğrenmeleri ve içselleştirmeleri için önemli bir fırsat sunmaktadır. Hayat Bilgisi dersinde belirli gün ve haftaların kullanılması, öğrencilerin tarihsel, kültürel ve toplumsal olayları öğrenmelerine olanak tanır. Bu günler, sadece anma veya kutlama fırsatları sunmakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilere sosyal beceriler kazandırır, işbirliği yapmayı öğretir ve toplumsal sorumluluk duygusu aşılar. 2024 Hayat Bilgisi Öğretim Programı, belirli gün ve haftaların eğitimde etkin bir şekilde kullanılmasını önerir. Belirli gün ve haftalar, Hayat Bilgisi dersi için önemli bir öğretim aracıdır. Öğrencilerin sosyal, duygusal ve etik gelişimlerini desteklerken, toplumsal değerlerin öğrenilmesine ve benimsenmesine de büyük katkı sağlar. Bu etkinliklerin Hayat Bilgisi dersinde etkin bir şekilde kullanılması, öğrencilerin sadece bilgi kazanmasını değil, aynı zamanda kişisel ve toplumsal gelişimlerini de destekler.

Abstract

This study examines the relationship between the Life Sciences course and specific days and weeks. Specific days and weeks are special periods of time set aside to celebrate, commemorate, or emphasize the cultural, historical, and social values of societies. The Life Sciences course, on the other hand, aims to develop students' social responsibilities, ethical values, and individual awareness. There is a strong connection between these two concepts because specific days and weeks provide important opportunities for students to learn and internalize these values. The use of specific days and weeks in the Life Sciences course allows students to learn about historical, cultural, and social events. These days not only provide opportunities for commemoration or celebration, but also develop social skills, teach cooperation, and instill a sense of social responsibility in students. The 2024 Life Sciences Curriculum recommends the effective use of specific days and weeks in education. Specific days and weeks are an important teaching tool for the Life Sciences course. While supporting students' social, emotional, and ethical development, they also contribute significantly to the learning and adoption of social values. The effective use of these activities in the Life Sciences course supports not only the students' acquisition of knowledge but also their personal and social development.

Giriş

Hayat Bilgisi dersi, öğrencilerin hem bireysel hem de toplumsal yönden gelişimlerini destekleyen temel derslerden biridir. Bu ders aracılığıyla öğrenciler, kendilerini ve çevrelerini tanıma, sorumluluk bilinci geliştirme, toplum kurallarına uyum sağlama ve değerleri benimseme gibi beceriler kazanır. Sosyal, duygusal ve ahlaki gelişimi desteklemek; öğrencilere yaşamın farklı yönlerine dair rehberlik etmek dersin temel amaçları arasındadır. Bu noktada, belirli gün ve

Adem Arslan

Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi,
Gümüşhane, Türkiye, ademarslan@gumushane.edu.tr
Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-7848-7395>

Makale Türü

Research Article / Araştırma Makalesi

Anahtar Kelimeler

Hayat Bilgisi, Belirli Gün ve Haftalar, Hayat Bilgisi Dersi.

Keywords

Life Sciences, Certain Days and Weeks, Life Sciences Lesson.

Bilgilendirme

Bu çalışma 23.12.2024-24.12.2024 tarihlerinde sunulan 5. Uluslararası Bilimsel ve Akademik Araştırma Konferansında sunulan sözel bildirinin genişletilmiş halidir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Etik kurul kararı gerektirmemektedir.

JEL Codes: E69, E60, E65

Submitted: 12 / 08 / 2025

Accepted: 02 / 10 / 0025

haftaların eğitim sürecine dâhil edilmesi yalnızca tarihî ve kültürel bilgilerin aktarılmasını sağlamaz, aynı zamanda ortak değerlerin öğrenilmesi ve içselleştirilmesi için zengin bir bağlam sunar.

Belirli gün ve haftalar; toplumların tarihî olaylarını, kültürel mirasını ve evrensel değerlerini kutlamak, hatırlamak veya vurgulamak amacıyla belirlenen özel zaman dilimleridir. Bu özel dönemler, değerler eğitimi açısından anlamlı fırsatlar yaratarak öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincini güçlendirir. Hayat Bilgisi dersinde bu günlerin sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle işlenmesi, öğrencilerin hem konuya ilgisini artırır hem de öğrenmeyi kalıcı hâle getirir. Bu çalışma, literatürden yararlanarak Hayat Bilgisi dersinde belirli gün ve haftaların eğitimsel boyutunu incelemeyi amaçlamaktadır.

1. Hayat Bilgisi Dersi ve Amacı

İlkokul müfredatında yer alan Hayat Bilgisi dersi, 1. sınıftan itibaren uygulanmaya başlayan ve öğrencilerin günlük yaşamda ihtiyaç duyacağı temel bilgi, beceri ve değerleri kazandırmayı hedefleyen bir derstir (Kabapınar, 2012). Bu ders aracılığıyla öğrenciler; doğru beslenme, kişisel hijyen, sağlık bilgisi, trafik kuralları, çevreyi koruma, aile ve toplumsal ilişkiler, iş yaşamı ve tarih bilinci gibi pek çok alanda bilgi edinirler (Baysal, Tezcan & Demirbaş Nemli, 2017). Bununla birlikte, bireylerin iyi bir vatandaş olarak topluma faydalı olabilmeleri için gerekli olan değerler ve yaşam becerileri de bu dersin temel kazanımları arasındadır (Arslan & Çelikel, 2025).

Hayat Bilgisi dersi, öğrencilerin sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerini desteklerken; onları demokratik yaşamın gerektirdiği sorumluluklara hazırlar (Meray, 2020). Milli Eğitim Bakanlığı'nın sosyal etkinlikler ile ilgili düzenlemelerinde, "belirli gün ve haftalar"ın okullarda anma ya da kutlama yoluyla öğrencilere aktarılması gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2005). Böylece, ders içeriği yalnızca bilgi aktarımı ile sınırlı kalmaz; öğrencilerin sosyal katılımını, çevre bilincini ve toplumsal değerleri benimsemesini sağlayacak uygulamalara da yer verir.

2. Belirli Gün ve Haftalar

Belirli gün ve haftalar; ulusal veya uluslararası düzeyde, geçmişten günümüze önemini koruyan olayları, değerleri ve toplumsal bilinci hatırlatmak amacıyla her yıl aynı tarihlerde kutlanan veya anılan özel zaman dilimleridir (MEB, 2005). Bu özel dönemler, sembolleştirilmiş günlerin anlamını ve değerini öğrencilere aktarmayı, onlarda ilgili konuya yönelik farkındalık oluşturmaya hedefler. Eğitim programlarında yer almalarının temel nedeni, öğrencilerin hem bilgi edinmesini hem de bu bilgiler doğrultusunda olumlu tutum ve davranışlar geliştirmesini sağlamaktır (Mohan, 2008). Karakoç'a (2014) göre, ders kitaplarında belirli gün ve haftalar, genellikle ilgili gün veya hafta kapsamında konuların işlenmesi ya da özel etkinliklerin gerçekleştirilmesi şeklinde yer almaktadır.

Okullarda gerçekleştirilen bu etkinlikler, yalnızca ders dışı faaliyetler olarak değil, aynı zamanda demokratik yurttaşlık bilincini destekleyen ve sosyal sorumluluk duygusunu geliştiren uygulamalar olarak görülmektedir (Şiringel, 2006). Milli birlik ve beraberlik duygusunu pekiştiren bu günler, bazen coşkulu kutlamalarla bazen de anlamlı anma programlarıyla toplumsal bağları güçlendirir (Akbulut, 2011). Ayrıca, toplumu ilgilendiren konularda farkındalık yaratmak, değerleri yaşatmak ve yeni nesillere aktarmak amacıyla yarışmalar, sergiler, gösteriler ve törenler düzenlenir (Sağlam & Yaman, 2016).

Tarihsel açıdan bakıldığında, bu tür özel günler ve haftalar, toplumların inançları, gelenekleri ve ortak değerleri çerçevesinde şekillenmiş; kimi zaman dini törenler, kimi zaman da milli bayramlar şeklinde kutlanmıştır (Bolat, 2007). Özellikle bayramlar, toplumun bütün kesimlerini bir araya getiren, kültürel kimliğin simgelerinden biri olarak kabul edilmektedir (Çolak, 2018). Öğrencilerin belirli gün ve haftalarda etkinliklere katılmaları, eğitim faaliyetlerine aktif katılımlarını sağlar (Ekmekçi, 2006). Okulun eğitim işlevini artırmak ve sosyal ve kültürel eğitime önem vermek, öğrencilerde davranış modelleri oluşturma en etkili yoludur. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler aracılığıyla ifade ve becerilerini geliştirebilecekleri bir ortam yaratmanın en etkili yolu, öğrencilerin belirli gün ve haftalarda etkinliklere katılmalarını sağlamaktır. Öğrenciler, edindikleri davranışları sosyal etkinliklerde sergileme fırsatı buldukça, yeni davranışlar sergileme istekleri de artacaktır (Göçer, 2004).

2.1. Belirli Gün ve Haftaların Tarihsel Gelişimi

Tarih boyunca toplumlar, ortak değerler oluşturarak bireyler arasında birlik, dayanışma ve aidiyet duygusunu güçlendirmeye çalışmışlardır. Bu amaçla, kültürel ritüellerin temelini oluşturan özel gün ve haftalar belirlenmiş; kutlama, anma ve törenler bu günlerin en yaygın ifadeleri olmuştur (Uzun, 2010). İlk Türk topluluklarında bu tür etkinlikler, inanç sistemleri ve yaşam biçimleri doğrultusunda şekillenmiş; İslamiyet'in kabulü sonrasında da Nevruz gibi bazı bayramlar kutlanmaya devam etmiştir (Koca, 2014). Osmanlı döneminde törenler, daha çok saray merkezli olarak düzenlenmiş, halkın katılımı sınırlı kalmıştır (Mezkit Saban, 2019). Cumhuriyetin ilanıyla birlikte ise yeni milli törenler oluşturulmuş, hem resmi hem de gayri resmi etkinliklerle ulusal bir kimlik inşası hedeflenmiştir (Öncül, 2013). Bu süreçte, milli ve dini değerler kullanılarak toplumun bir arada tutulması amaçlanmıştır; özel günler devlet politikalarının da bir parçası haline gelmiştir.

Eğitim alanında "belirli gün ve haftalar" uygulaması ilk kez 1968 ilköğretim programında eğitici kol çalışmaları kapsamında ek ünite olarak yer almış, 1976'da ise ayrı bir yönetmelikle düzenlenmiştir (Arslantaş, 1989; Binbaşoğlu, 2000).

2.2. Belirli Gün ve Haftaların Çocuklar İçin Önemi

Belirli gün ve haftalar, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen ve öğrencilerin bilgi, beceri ve tutum gelişimini destekleyen önemli eğitim etkinlikleridir. Bu zaman dilimleri, öğrencilerin öğrendiklerini uygulamaya dökmelerine, yeteneklerini sergilemelerine ve geliştirmelerine olanak tanır. Ders içeriğiyle uyumlu olarak planlandığında ve sınıf dışı etkinliklerle zenginleştirildiğinde, bu özel günler yalnızca kutlama ya da anma amaçlı programlarla sınırlı kalmaz; aynı zamanda öğrencilerin farklı ilgi alanlarını keşfetmelerine ve çeşitli beceriler kazanmalarına imkân sağlar. Etkinliklere aktif katılım, öğrencilerin ifade becerilerini ve sosyal yönlerini güçlendirir. Bu süreçte görev alan öğrenciler, sergiledikleri davranışların olumlu geri dönüşlerini aldıkça yeni davranışlar kazanma motivasyonu geliştirir (Göçer, 2004). Ayrıca bu günler, toplumun farklı kesimlerinin ortak kültür etrafında birleşmesine katkı sunar (Bastaban, 2019). Yarışmalar, kermesler, okul geceleri, mezuniyet törenleri gibi etkinlikler, okulun sosyal yapısını güçlendirerek kültürel birikimin kuşaktan kuşağa aktarılmasına yardımcı olur (Avcı, 2007; Kutlu, 2013). Belirli gün ve haftalar, öğrencilerin ortak bir amaç etrafında birleşerek toplumsal değerlerin farkına varmalarını sağlar. Bu etkinlikler, öğretmen, öğrenci, okul yönetimi ve veliler arasında güçlü bir etkileşim ortamı yaratarak hem bireysel hem de toplumsal düzeyde olumlu gelişmelere zemin hazırlar (Çevik, 2013). Dolayısıyla bu günler, yalnızca birer tören unsuru değil, aynı zamanda sosyal-duygusal gelişimi destekleyen bütüncül bir eğitim aracıdır.

2.3. Belirli Gün ve Haftaların Çocukların Sosyal Gelişime Etkisi

Belirli gün ve haftalar, çocukların sosyal gelişimini destekleyen zengin öğrenme ortamları sunar. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler, topluluk önünde konuşma, iş birliği yapma, sorumluluk alma, farklı bakış açılarına saygı gösterme ve ortak hedefler doğrultusunda hareket etme gibi sosyal beceriler geliştirirler. Törenler, grup çalışmaları ve ortak projeler aracılığıyla hem akranları hem de öğretmen ve aileleriyle etkileşim kurarak iletişim becerilerini güçlendirirler. Bu süreç, çocuklarda aidiyet duygusunu pekiştirir ve toplumsal kurallara uyum yeteneğini artırır. Sosyalleşme, bireyin bir gruba katılarak o grubun normlarını, rollerini ve değerlerini öğrenip benimsemesi şeklinde tanımlanır (Ergün, 1994). Bu bağlamda, özgüven geliştirme, kendi yeteneklerini fark etme ve kendini tanıma sosyal gelişimin önemli unsurlarıdır (Palut, 2003).

Belirli gün ve haftalar, öğrencilerin hem bireysel sorumluluklarını belirlemelerine hem de tutum ve davranışlarını değerlendirmelerine fırsat verir. Bu etkinlikler, toplumla kurdukları ilişkileri güçlendirirken, değerlerin sosyal yaşamda uygulanmasını da destekler (Kuşdemir, 2005). Örneğin, "Yeşilay Haftası" kapsamında yapılan afiş hazırlama ve drama çalışmaları, öğrencilerin hem bireysel sorumluluklarını belirlemelerine hem de tutum ve davranışlarını değerlendirmelerine fırsat verir. Benzer şekilde, "Kızılay Haftası" etkinlikleri yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi değerlerin sosyal yaşamda uygulanmasını destekler (Kuşdemir, 2005). Böylece öğrenciler, hem sosyal bağlarını kuvvetlendirir hem de toplumsal yaşama daha etkin bir şekilde katılırlar.

2.4. Belirli Gün ve Haftaların Değerler Eğitimi ile İlişkisi

Belirli gün ve haftalar, yalnızca bilgi aktarımı yapan etkinlikler değil, aynı zamanda öğrencilerin toplumsal, kültürel ve evrensel değerleri benimsemelerini sağlayan güçlü bir eğitim aracıdır. Bu özel zaman dilimlerinde yapılan çalışmalar, milli, manevi ve evrensel değerlerin öğrenciler tarafından anlamlı bir bağlam içinde öğrenilmesine imkân tanır. Örneğin, Yeşilay Haftası sağlıklı yaşam bilincini, Dünya Çevre Günü çevreye duyarlılığı ve sürdürülebilirliği ön plana çıkarır. Drama, şiir dinletisi, sergi, proje çalışması gibi etkinlikler sayesinde öğrenciler bu değerleri yaşayarak öğrenir ve sosyal-duygusal gelişimlerini destekler.

Bu özel günler, aidiyet, hoşgörü, saygı, yardımlaşma gibi toplumsal değerlerin öğrencilerde güçlenmesine katkı sunar; aynı zamanda okul kültürünü zenginleştirerek toplumsal bütünleşmeyi teşvik eder. Toplamların kültürel, tarihi ve sosyal değerlerini kutlamak ya da hatırlatmak amacıyla belirlenen bu günler, değerler eğitimi açısından önemli fırsatlar yaratır (Bayır vd., 2016; Arslan & Ulaş, 2022). Bu süreç, öğrencilerin köklerini, geleneklerini ve kültürel miraslarını daha iyi tanımlarını sağlar (Körükçü, 2021). Ayrıca, bu tür özel günler belirli bir tema etrafında toplumsal farkındalık oluşturur. Örneğin, Dünya Barış Günü, barış, hoşgörü ve dayanışma gibi değerleri vurgular; geniş kitlelere bu değerlerin önemi hakkında mesaj verir (Kurtde Fidan, 2017). Dolayısıyla belirli gün ve haftalar, değerlerin tanıtılması, yaygınlaştırılması ve günlük yaşamda uygulanması açısından etkili bir eğitim aracı olarak değerlendirilmelidir.

3. Belirli Gün ve Haftalar ile Hayat Bilgisi Dersi Arasındaki İlişkiler

Belirli gün ve haftalar, Hayat Bilgisi dersinin amaçlarını somutlaştıran ve öğrencilerin sosyal gelişimine doğrudan katkı sağlayan uygulamalı öğrenme fırsatları sunar. Bu ders, öğrencilerin toplumsal yaşama uyum sağlamalarını, sosyal ilişkiler kurmalarını ve değerleri içselleştirmelerini hedefler. Belirli gün ve haftalar ise bu hedefleri pekiştirerek teorik bilgilerin yaşamla bütünleşmesini sağlar.

Hayat Bilgisi dersinde işlenen konular, bu özel gün ve haftalar aracılığıyla öğrenciler için daha anlamlı hâle gelir. Söz konusu günler, farkındalık oluşturma, toplumsal bilinci artırma ve değerleri pekiştirme amacı taşır. İnsan hakları, sağlıklı yaşam, çevre bilinci, vatandaşlık görevleri gibi temalar, belirlenen tarihlerin içeriğiyle uyumlu olarak ele alınır. Bazı özel günler, ders konularını destekleyen güçlü birer örnek niteliğindedir. Örneğin, Dünya Çevre Günü, çevre bilinci kazanma hedefiyle örtüşür ve öğrencilerin doğal kaynakları koruma bilincini artırır (Özkan, 2024). Bu şekilde belirli gün ve haftalar, Hayat Bilgisi dersinde edinilen bilgilerin pekişmesini, kalıcı hâle gelmesini ve günlük yaşamda uygulanmasını kolaylaştırır.

4. 2024 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında Belirli Gün ve Haftalar

Okullarda kutlanan belirli gün ve haftalar, toplumsal ve kültürel ihtiyaçlara göre zaman zaman güncellenmekte; bazı günler listeden çıkarılırken yenileri eklenmektedir. Örneğin, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü 2017 yılından itibaren resmi listede yer almaya başlamış, buna karşılık geçmişte kutlanan NATO Günü artık programdan kaldırılmıştır.

Bu özel günler, öğrencilerin karakter gelişimini, toplumsal bilincini ve değerler eğitimi destekleyen önemli birer öğrenme aracıdır. 2024'te yayımlanan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" çerçevesinde hazırlanmış olup, öğrenme alanlarına uygun şekilde belirli gün ve haftaların işlenmesini önermektedir (MEB, 2024).

Tablo 1. Öğrenme Alanlarında Belirli Gün ve Haftalar

Öğrenme Alanı	Belirli Gün ve Haftalar
Ben ve Okulum	İlköğretim Haftası, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü, Hayvanları Koruma Günü, Cumhuriyet Bayramı
Sağlığım ve Güvenliğim	Kızılay Haftası, Atatürk Haftası, Afet Eğitimi Hazırlık Günü, Dünya Çocuk Hakları Günü, Öğretmenler Günü
Ailem ve Toplum	Dünya Engelliler Günü, İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası, Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası, Enerji Tasarrufu Haftası

Yaşadığım Yer ve Ülkem	Yeşilay Haftası, Bilim ve Teknoloji Haftası, İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Âkif Ersoy'u Anma Günü, Şehitler Günü
Doğa ve Çevre	Orman Haftası, Dünya Su Günü, Kütüphaneler Haftası, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
Bilim, Teknoloji ve Sanat	Trafik ve İlk Yardım Haftası, Anneler Günü, Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı, Müzeler Haftası, Çevre ve İklim Değişikliği Haftası, Zafer Bayramı

5. Dijitalleşme ve Belirli Gün ve Haftalar

Eğitimde dijitalleşme, öğretim süreçlerini daha etkileşimli, görsel ve kalıcı hale getiren önemli bir araçtır. Hayat Bilgisi dersinde belirli gün ve haftaların işlenişinde teknoloji kullanımı, öğrencilerin öğrenmeye olan ilgisini artırmakta ve öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmektedir. Özellikle görsel-işitsel materyaller, çevrim içi etkinlikler ve oyun tabanlı dijital uygulamalar sayesinde öğrenciler, konuları yalnızca dinleyen değil, aynı zamanda aktif katılımcı olarak deneyimleyen bireyler hâline gelmektedir (Ertmer & Ottenbreit-Leftwich, 2010; Çevik, 2013; Talan, 2022). Bu durum, değerler eğitiminin daha etkili ve sürdürülebilir şekilde yürütülmesine de katkı sağlamaktadır.

Dijital ortamlar, öğretmenlere ve öğrencilere farklı türden öğrenme fırsatları sunmaktadır. Örneğin, EBA ve benzeri platformlarda yer alan videolar, belgeseller ve interaktif etkinlikler, öğretmenlerin derslerini daha zengin içeriklerle desteklemelerini sağlamaktadır (Atan & Kocasaraç, 2022; Sürer, 2020). Aynı şekilde, çevrim içi sergiler, dijital hikâye anlatımı veya uluslararası eTwinning projeleri sayesinde öğrenciler yalnızca sınıf içinde değil, farklı kültürlerle etkileşim kurarak da öğrenme imkânı bulmaktadır. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin eleştirel düşünme, iş birliği yapma ve sorumluluk alma gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirmelerine katkı sunmaktadır (Voogt & Roblin, 2012; Redecker & Punie, 2017).

Tablo 2. Belirli Gün ve Haftalarda Kullanılabilecek Dijital Etkinlik Önerileri

Belirli Gün / Hafta	Dijital Etkinlik Önerisi
Dünya Çevre Günü	Çevrim içi poster/infografik yarışması
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	Sanal tiyatro/drama etkinliği
Kızılay Haftası	Dijital hikâye anlatımı
Dünya Su Günü	Çevrim içi deney/deney videosu paylaşımı
Dünya Barış Günü	Uluslararası eTwinning proje çalışması
Enerji Tasarrufu Haftası	Çevrim içi "enerji tasarrufu günlükleri" blog projesi
Öğretmenler Günü	Öğrencilerin öğretmenlere yönelik dijital anı videoları hazırlaması

Tablo 2'de sunulan örnekler, belirli gün ve haftaların yalnızca geleneksel törenlerle sınırlı kalmaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Dijital araçların kullanılması, öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve onların hem akademik hem de sosyal-duygusal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Örneğin, çevrim içi poster yarışmaları öğrencilerin yaratıcılığını ortaya çıkarırken; dijital hikâye anlatımı empati ve sosyal sorumluluk bilincini pekiştirmektedir. Uluslararası projeler ise farklı kültürlerle iletişim kurma becerilerini geliştirerek evrensel değerlerin içselleştirilmesine zemin hazırlamaktadır. (Demirtaş, 2021; Arı, 2025; Talan, 2022).

Dijitalleşmenin sunduğu imkânlar belirli gün ve haftaların Hayat Bilgisi dersinde daha etkili, ilgi çekici ve çağın ihtiyaçlarına uygun şekilde işlenmesini mümkün kılmaktadır. Bu yaklaşım, yalnızca öğrencilerin bilgi edinmelerine değil, aynı zamanda bilgiyi üretme, paylaşma ve yaşamla bütünleştirme becerilerini geliştirmelerine de katkı sağlamaktadır (Arı, 2025; Sürer, 2020).

6. Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Belirli gün ve haftaların Hayat Bilgisi dersinde işlenmesi, öğrencilere değer kazandırma ve sosyal-duygusal gelişimi destekleme açısından önemli bir fırsat sunmasına rağmen, uygulamada çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu sorunlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Planlama ve zaman yönetimi eksiklikleri görülmektedir. Bazı öğretmenler, yoğun ders programı ve müfredat baskısı nedeniyle belirli gün ve haftalara yeterince zaman ayıramamaktadır. Materyal ve kaynak yetersizliği başka bir sorundur (Keskin & Kuru,2018). Özellikle kırsal bölgelerde öğretmenlerin etkinlikleri destekleyecek görsel-işitsel materyallere erişimi sınırlıdır. Hazır etkinlik planlarının azlığı, öğretmenlerin yaratıcı uygulamalar geliştirmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca veli katılımının sınırlı olması toplumsal bütünleşme ve iş birliği hedeflerini olumsuz etkilemektedir. Etkinliklerde sıklıkla aynı yöntemlerin (şiir okuma, kısa konuşmalar) tercih edilmesi, öğrencilerin ilgisini azaltmakta ve öğrenmenin kalıcılığını sınırlamaktadır (Özkan, 2024; Çevik, 2013; Kılıç, 2018).

Bu sorunlara yönelik çözümler ise; okullar uzun vadeli planlama yaparak belirli gün ve haftalara yönelik yıllık etkinlik takvimini eğitim-öğretim yılı başında hazırlamalıdır. MEB ve yerel yönetimler, okullara ücretsiz dijital ve basılı etkinlik materyalleri sağlamalıdır. Veli-öğrenci iş birlikli projeler (sergiler, atölyeler, kültürel geziler) düzenlenerek ailelerin sürece aktif katılımı teşvik edilmelidir. Drama, münazara, saha gezileri, dijital sunumlar ve öğrenci projeleri gibi farklı yöntemler kullanılarak etkinlikler daha çekici hale getirilmelidir. Hizmet içi eğitim programları ile öğretmenlere, belirli gün ve haftaların değerler eğitimiyle bütünleştirilmesine yönelik yöntem ve teknikler kazandırılmalıdır (Özkan, 2024; Çevik, 2013; Kılıç, 2018).

Sonuç ve Değerlendirme

Hayat Bilgisi dersi, öğrencilerin bireysel ve toplumsal değerler kazanmalarını amaçlayan önemli bir eğitim aracıdır. Bu ders, öğrencilerin çevreleriyle olan ilişkilerini güçlendirir, toplumsal normlara uyum sağlama ve sorumluluk bilinci oluşturma gibi beceriler kazandırır (Tay, 2017). Bu derste belirli gün ve haftaların öğretilmesinin en büyük faydalarından biri, dersin çıktılarına uygun bir müfredata sahip olmasıdır.

Hayat Bilgisi dersi, aynı zamanda toplumun kültürel mirasına ve milli değerlere dair bilgileri öğrencilere aktarmada büyük bir rol oynar. Belirli gün ve haftalar ise, bu sürecin önemli bir parçasıdır. Bu özel günler, öğrencilere yalnızca tarihsel olayları öğretmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal değerleri içselleştirmeleri için fırsatlar sunar. Belirli gün ve haftalar, öğrencilerin sosyal, duygusal ve etik gelişimlerine katkı sağlar. Bu özel günlerin eğitsel içerikleri, çocukların toplumsal sorumluluklarını öğrenmelerine, saygı, hoşgörü ve dayanışma gibi değerleri içselleştirmelerine olanak tanır. Çınar'a (2012) göre belirli gün ve haftalar, öğrencilerin sadece birtakım etkinlikler yaparak eğlendikleri bir durum değil, aynı zamanda amaçlı, planlı etkinliklerdir. Belirli gün ve haftalar, sosyal gelişime de önemli bir katkı sunar. Çocuklar, bu günlerle birlikte toplumsal kuralları öğrenir, grup içi ilişkilerdeki rollerini anlamaya başlarlar. Ayrıca 21. yüzyıl becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlar çünkü bu özel gün ve haftalar, kalıcılığı sağlamak, farkındalığı artırmak, odaklanmayı teşvik etmek için tasarlanmıştır.

Çocuklar için belirli günlerin önemi büyüktür; bu günler aracılığıyla hem tarihsel farkındalıklarını artırır hem de toplumla bağ kurarlar. Bu çerçevede, belirli günlerin tarihsel gelişimi, toplumların bir arada yaşama kültürünü ve ortak değerlerini kutlama amacı taşıdığını gösterir (Güven ve Kaymakçı, 2016). Öğretmen belirli gün ve haftaların hedeflerine ulaşabilmesi için iyi bir planlama ve uygulama yapmalıdır. Öğrencilerin yaş ve sınıf düzeyleri göz önünde bulundurularak, günün anlam ve öneminin anlayabilecekleri bir biçimde anlatılması gerekir. Kutlamaların daha etkili ve verimli olabilmesi için, öğrencilerin ilgisini çekecek film, tiyatro, drama, slayt gibi görsel ve işitsel sunumlarla desteklenmesi; materyallerin kullanılması; gezi ve ziyaretlerin düzenlenmesi; ayrıca veli katılımının sağlanması gerekmektedir. Etkinlik içeriklerinin zenginleştirilmesi önem taşımaktadır.

Hayat Bilgisi dersi ile belirli günlerin içeriği birleştirildiğinde, öğrenciler bu değerleri aktif bir şekilde öğrenir ve günlük yaşamlarında uygulama fırsatı bulurlar. Bu ders sayesinde öğrenciler hayata daha donanımlı ve hazırlıklı adım atar (Yaşaroğlu, 2017). Belirli gün ve haftaların Hayat

Bilgisi dersiyle entegrasyonu, öğrencilerin hem kişisel gelişimlerini hem de toplumsal sorumluluklarını güçlendiren etkili bir eğitim aracıdır. Bu bağlamda, öğretmenlerin ve eğitimcilerin bu günleri etkin bir şekilde kullanmaları, çocukların değerler eğitimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Akbulut, E. (2011). *İlköğretim okullarında örtük program faaliyetlerinin saptanması*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Atan, F., & Kocasaraç, H. (2022). Dijital öğrenme-öğretme araçları. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-17.
- Arı, S. (2025). Hayat bilgisi derslerinde web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik karşılaştırmalı bir inceleme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*(64), 1943-1958. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1601032>
- Arslan, A., & Çelikel, S. (2025). Okul öncesinden hayat bilgisi dersine erdem-değer-eylem. *Asya Studies*, 9(31), 89-106. <https://doi.org/10.31455/asya.1609975>
- Arslan, A., & Ulaş, A. H. (2022). Değer Odaklı Aile Eğitim Programının Anne Babalık Becerilerine, Aile İklimine ve Değer Odaklı Yaşama Etkisi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 6(1), 88-109. <https://doi.org/10.38015/sbyy.1097582>
- Arslantaş, Ö. (1989). İlkokullarda eğitici kol çalışmalarında karşılaşılan sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 37-44.
- Avacı, N. (2007). *Resmi bayram ve törenlerin kutlanma şekilleri ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri üzerine bir değerlendirme (Afyonkarahisar ili örneği)*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Bahçe, A. (2010). *Hayat bilgisi öğretiminde değerlerin kazandırılma düzeylerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Bastaban, Ü. (2019). *Belirli gün ve haftalar temalı öğrenci çalışmalarının özgünlüğü: Ortaokul öğrencileri örneği*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Bayır, Ö. G., Köse, Ç. T., & Deveci, H. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarına göre ilkokullarda değer eğitimi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(3), 317-339.
- Baysal, Z. N., Tezcan, Ö. & Demirbaş Nemli, B. (2017). Hayat bilgisi ders bütünlüğünün ve gerekliliğinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 476-492.
- Binbaşıoğlu, C. (2000), *Okulda ders dışı etkinlikler*, İstanbul: MEB.
- Bolat, B. S. (2007). *Milli bayram olgusu ve Türkiye’de yapılan Cumhuriyet Bayramı kutlamaları*, yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çevik, H. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim okullarında kutlanan/anılan belirli gün ve haftalara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi (Ankara ili örneği)*, yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çınar, İ. (2012), *Öğrenci kulüpleri ve demokrasi kültürü (1. baskı)*, Ankara: Ütopya Yayınları.
- Çolak, F. (2018). II. Meşrutiyet Dönemi’nde Meclis-i Mebusan’da milli bayram tartışmaları ve Osmanlı başkentinde milli bayram kutlamaları (1908-1918). *Osmanlı İstanbulu V, V. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu, Bildiriler* (19-21 Mayıs 2017), 785-809.
- Demirtaş, A., Erdem, A., Kızılaslan, A., Çete, A., Tuncay, A. A., Namdar, A. O., ... & Avacı, S. (2021). *İlkokul programlarına yönelik web 2.0 araçlarıyla desteklenmiş etkinlik örnekleri*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ekmekci, A. (2006). *İlköğretim okulları 1.kademe eğitici kol çalışmalarının yeterlilik düzeyi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Ergün, M. (1994), *Eğitim sosyolojisine giriş*, Ankara: Ocak Yayınları.
- Ertmer, P. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2010). Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect. *Journal of Research on Technology in Education*, 42(3), 255-284. <https://doi.org/10.1080/15391523.2010.10782551>

- Göçer, A. (2004). Türkçe öğretimine bir uygulama sahası olarak belirli günler ve haftaların kutlama etkinlikleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 162, 127-135.
- Gürkan, B., Kanatlı Öztürk, F. & Kumru, S. (2020). Ortaokul sosyal bilgiler öğretiminde güncel olayların uygulanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci deneyimleri. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 266-302. <http://dx.doi.org/10.29299/kefad.2020.21.01.008>
- Gündoğan, A. (2017). 2015 Hayat Bilgisi dersi öğretim programının sosyal beceriler bağlamında incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 437-456.
- Güven, S. & Kaymakçı, S. (2016), *Hayat Bilgisi Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Kabapınar, Y. (2012). *Kuramdan uygulamaya hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (3. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Karakoç Öztürk, B. (2014). Türkçe öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara ilişkin görüşleri nitel bir araştırma. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 8-20.
- Keskin, H., & Kuru, G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde kutlanan veya anılan belirli gün ve haftalara ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 226-239.
- Kılıç, Z. (2018). *Hayat bilgisi dersinde farkındalık oluşturmak: belirli gün ve haftalar*. S. Sidekli (Editör). Kuramdan uygulamaya hayat bilgisi öğretimi, 77-99.
- Koca, S. (2014). Türk kültüründe bayram ve festivaller. *Türkler Ansiklopedisi* (Cilt. 3). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Körükçü, M. (2021). Determining social sciences teachers' views for specific days and weeks in the distance education period: a mixed method study. *Education Quarterly Reviews*, 4. <https://doi.org/10.31014/aior.1993.04.02.255>
- Kurtdede Fidan, N. (2017). Views of the classroom teachers about the contributions of certain days and weeks to value education. *Pegem Journal of Education and Instruction*, 7(2), 287-312. <https://doi.org/10.14527/pegegog.2017.011>
- Kuşdemir, Y. (2005). *İlköğretim okulu müdürlerinin öğretmenlerin örgütsel sosyalleşme sürecinde sosyalleştirme stratejilerini kullanma becerileri (Kırıkkale ili örneği)*, yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Kutlu, İ. (2013). Rasyonel ritüeller: Modern dünyadan rasyonel ritüel örnekleri. Güneş, Ü. (Ed.), *II. Türkiye Lisansüstü Çalışmaları Kongresi Bildiriler Kitabı-I içinde* (s. 63-75). Bursa: Kültür Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2005). İlköğretim okullarında belirli gün ve haftaların kutlanması yönergesi. *Tebliğler Dergisi*, 68(2569), 364-375.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2024), *Hayat Bilgisi dersi öğretim programı*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Merey, Z. (2020), *Farklı perspektiflerde çocuk eğitimi* (1. baskı), Ankara: Nobel.
- Mezkit Saban, G. (2019). *Millî kimliğin oluşturulması bağlamında 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı*, doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mohan, H. (2008). *Okul öncesi dönemde belirli günler ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı ile ilgili öğretmen görüşleri*, yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öncül, K. (2013). Türkiye'de Politik Ritüeller. *Electronic Turkish Studies*, 8(4).
- Özkan, G. (2024). *Üçüncü sınıf hayat bilgisi dersinde belirli gün ve haftalara ilişkin etkinliklerin sınıf öğretmenleri görüşleri ve ders kitabı bağlamında incelenmesi*, yüksek lisans tezi, Bozok Üniversitesi. Yozgat.
- Palut, B. (2003), *Sosyal gelişim ve arkadaşlık ilişkileri*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Redecker, C., & Punie, Y. (2017). Digital competence of educators. Edited by Yves Punie.
- Sağlam, H. İ., & Yaman, E. (2016). İlköğretim öğrencilerinin "Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası"na ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 207-218. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd/issue/1489/17996>
- Sürer, A. G. (2020). Eğitimde dijitalleşme çağı. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(1), 28-34.
- Şiringel, N. (2006). *Sosyal Bilgiler ve Türkçe öğretmenlerinin ilköğretim 6. ve 7. sınıfta belirli gün ve haftalara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi*, yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Talan, T. (2022), *Eğitimde dijitalleşme ve yeni yaklaşımlar*, Efe Akademi Yayınları.

- Tay, B. (2017). Hayat Bilgisi: Hayatın bilgisi. İçinde Tay, B. (Ed.), *Etkinlik örnekleriyle Hayat Bilgisi öğretimi* (1-42). Ankara: Pegem.
- Voogt, J., & Roblin, N. P. (2012). A comparative analysis of international frameworks for 21st century competences: Implications for national curriculum policies. *Journal of Curriculum Studies*, 44(3), 299-321. <https://doi.org/10.1080/00220272.2012.668938>
- Uzun, H. (2010). Milletin iradesiyle oluşan bir bayram: Atatürk'ü Anma 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ve Atatürk döneminde kutlanması. *Karadeniz Araştırmaları*, 6(24), 109-125.
- Yaşaroğlu, C. (2017). A Comparative Study On The 2015 Life Science Course Curriculum. *Journal of International Social Research*, 10(51). <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2017.1821>

Extended Abstract

Background

This study comprehensively examines the relationship between the Life Sciences course and specific days and weeks. Specific days and weeks can be defined as special periods of time set aside to celebrate, commemorate, or emphasize the cultural, historical, and social values of societies. These periods allow individuals to connect with the past and play a crucial role in keeping the shared values of society alive and passing them on to future generations.

The Life Sciences course is one of the fundamental educational areas where life skills are taught, aiming to develop students' social, ethical, and individual awareness. This course equips students with the necessary skills to acquire a sense of social responsibility, understand ethical values, and apply these values in their daily lives. In this context, there is a strong and meaningful connection between the Life Sciences course and specific days and weeks.

The study emphasizes the importance of using specific days and weeks as effective teaching tools in Life Sciences courses. These special periods not only allow students to better understand historical, cultural, and social events, but also contribute to the development of their social skills. Through the activities held on these days, students acquire social-emotional competencies such as cooperation, empathy, respect, and tolerance. They also develop a sense of social responsibility, and as individuals, they begin to see themselves as an integral part of society.

Purpose

The main aim of this study is to examine the pedagogical relationship between the Life Sciences course and the integration of specific days and weeks into the learning process. More specifically, the study explores how these special periods contribute to children's social, emotional, ethical, and cultural development, and how they can be utilized as effective teaching tools that go beyond mere knowledge transmission. Furthermore, the study highlights the transformative role of digitalization in education, which has expanded the ways in which such days and weeks can be experienced, making them more interactive, inclusive, and engaging for students.

Conclusions

The 2024 Life Sciences Curriculum also encourages the integration of designated days and weeks into the educational process. The program recommends supporting these special days with enriching activities that align with the in-class teaching and learning processes. Active learning methods, particularly drama, audiovisual materials, and field trips, can help students understand the meaning of these days more effectively.

In addition, the process of digitalization in education has broadened the opportunities to integrate specific days and weeks into the Life Sciences course. Online exhibitions, digital storytelling, virtual museums, and eTwinning projects enable students to experience these days in interactive and creative ways. Such practices not only enrich classroom learning but also allow children to engage with different cultures and perspectives in the digital environment. The use of digital platforms supports students' 21st-century skills, particularly collaboration, communication, and critical thinking, while reinforcing social and cultural values.

In conclusion, designated days and weeks are an important educational tool within the Life Sciences course, not only for imparting knowledge but also for supporting students' personal, social, and ethical development. Effective use of these days plays a crucial role in students' learning and

embracing social values and implementing them in their daily lives. Furthermore, the integration of digital tools into this process contributes to creating more inclusive, engaging, and sustainable learning environments. The widespread adoption of this approach in education enables individuals to grow up as more conscious, sensitive, and responsible members of society who are also equipped with the digital competencies required by the contemporary world.